

การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษาด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11
Model Development for Promoting Educational Innovation Creation Skills using the PLC Process through Online System in the Situation of the Epidemic of Coronavirus Infection of Sub-District Quality Schools under the Secondary Educational Service Area Office 11

สุจินต์ ภิญญานิน,¹ จิรศักดิ์ แซ่ไคว้,^{2*} อัญชลีพร มั่นคง,³ รุ่งทิพย์ แซ่แต่⁴ และ ชลิตา ชีววิริยะนนท์⁵
¹ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ประเทศไทย
²สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ประเทศไทย
³สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ประเทศไทย
⁴สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ประเทศไทย
⁵สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ประเทศไทย
*ผู้รับผิดชอบบทความ

Sujin Pinyanin¹, Jirasak Saekhow^{2*}, Anchaleophon Mhankong³,
Rungthip Saetae⁴, and Chalita Cheewaviriyanon⁵

¹The Secondary Educational Service Area Office Surat Thani Chumphon, Thailand

²Educational Technology, Faculty of Education, Suratthani Rajabhat University, Thailand

³Computer Education, Faculty of Education, Suratthani Rajabhat University, Thailand

⁴Educational Technology and Communication, Faculty of Education, Thaksin University, Thailand

⁵Computer Education, Faculty of Education, Surat Thani Rajabhat University, Thailand

*Corresponding author: jirasak@sru.ac.th

Received: Nov 3, 2021 / Revised: Jun 9, 2022 / Accepted: Jun 14, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนารูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษาด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 และ (2) ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่างเป็นครูและผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

คำสำคัญ: ทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา; กระบวนการ PLC; ระบบออนไลน์

เขต 11 จาก 44 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 42 คน และครู จำนวน 66 คน รวม 108 คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสมัครใจ (voluntary sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินทักษะการสร้างสรณ์นวัตกรรม แบบประเมินนวัตกรรม และแบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบแบบกลุ่มเดียว ผลการวิจัยพบว่า (1) รูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรณ์นวัตกรรมการศึกษาที่พัฒนาขึ้น มีชื่อว่า “SPM11 Model” ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน คือ หลักการ วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบของรูปแบบและ (2) รูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมาก สามารถส่งเสริมและพัฒนากระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการพัฒนานวัตกรรมของครูและบุคลากรทางการศึกษา

Abstract

This research aimed to (1) develop a model for promoting educational innovation creation skills using the PLC process through an online system in the situation of the epidemic of coronavirus infection (COVID-19) of the sub-district quality schools under the Secondary Educational Service Area Office 11, (2) evaluate the appropriateness of such model. The research samples were the teachers and the school administrators of the sub-district quality schools under the Secondary Educational Service Area Office 11, which was composed of 44 schools. The schools were divided into 42 school administrators and 66 teachers, totaling 108 persons. They were obtained by a voluntary sampling technique. The research tools employed were Educational Innovation Creation Skill Assessment Form, Innovation Assessment Form, and Satisfaction Assessment Form. The statistics used for data analysis were mean, percent, standard deviation, and one-group t-test statistics. The research results revealed that (1) The model for promoting educational innovation skills developed, was called the “SPM11 Model”, which consisted of 3 parts: Principles, objectives and elements of the model, (2) the model was suitable at a high level. The developed model can promote and develop the PLC processes in the innovation development of teachers and education personnel.

Keywords: Educational Innovation Skills; PLC Process; Online Learning

1. บทนำ

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นการเตรียมคนไปเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว คนยุคใหม่จึงต้องมีทักษะที่สูงในการเรียนรู้และปรับตัว การจัดการศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนให้ตอบสนองกับทิศทางการผลิตและการพัฒนากำลังคนดังกล่าว โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่มีความรู้และทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ ท่ามกลางกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ดังนั้น ครูยุคใหม่จึงต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะของการเรียนรู้ และมีทักษะในการทำหน้าที่ครูในศตวรรษที่ 21 และพร้อมพัฒนาเยาวชนสู่ความเป็นสากล สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรม เป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นที่ผู้เรียนทุกคนต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างสร้างสรรค์ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ อย่างสร้างสรรค์ ผู้สอนมีภารกิจพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมผ่านการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลอย่างสร้างสรรค์ (วิชัย วงศ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล, 2562) ด้วยความสำคัญและประโยชน์ของนวัตกรรมนำไปใช้จัดการเรียนการสอนสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ แต่ในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน พบอยู่เสมอคือ ครูส่วนใหญ่ยังคงยึดรูปแบบวิธีการสอนแบบบรรยาย โดยครูเป็นศูนย์กลางที่เน้นการพูดบรรยายถ่ายทอดเนื้อหาสาระ มากกว่าสอนในรูปแบบอื่น การสอนด้วยวิธีการแบบนี้ทำให้ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับรู้ (passive learner) ซึ่งจะมีผลให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่มีความสามารถในการคิด ประดิษฐ์สร้างสรรค์ผลงานได้น้อย (passive ability) บรรยากาศของการสอนแบบบรรยาย นอกจากจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ขาดความสนใจแล้ว ยังเป็นการปิดกั้นความคิดและสติปัญญาของผู้เรียนให้อยู่ในขอบเขตจำกัดอีกด้วย แต่ถ้าครูผู้สอนได้ศึกษาค้นหาวิธีการหรือนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เป็นสำคัญ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้มากขึ้น และเป็นฝ่ายลงมือปฏิบัติมากขึ้น (active learner) ก็จะทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่สามารถคิดประดิษฐ์ สร้างสรรค์ผลงานได้มากขึ้น (active ability) ดังนั้น การนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ จึงช่วยแก้ปัญหาเรื่องวิธีการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี โดยผ่านความร่วมมือกันทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหาร ครู ผู้เชี่ยวชาญ ศึกษานิเทศก์ ร่วมกันโดยเฉพาะหากมีการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือ Professional Learning Community--PLC จะทำให้การพัฒนาการศึกษาประสบความสำเร็จ ดังในหลาย ๆ ประเทศ ที่นำกระบวนการ PLC ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อระบบการจัดการเรียนการสอนของไทยในทุกๆระดับชั้น กระทรวงศึกษาธิการได้ให้สถานศึกษาในสังกัดและในกำกับปิดเรียนด้วยเหตุพิเศษ พร้อมทั้งให้ส่วนราชการต้นสังกัดกำหนดแนวทางแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ไม่สามารถเปิดเรียนได้ตามปกติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดแนวทางแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนจัดรูปแบบการเรียนการสอนทางไกลในกรณีที่ไม่สามารถเปิดเรียนได้ตามปกติขึ้น เพื่อความปลอดภัยของนักเรียน ผู้ปกครอง และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดการจัดการเรียนรู้ไว้ 3 รูปแบบ คือ การเรียนที่โรงเรียน (on-site) การเรียนผ่านทีวี (on-air) และการเรียนผ่านอินเทอร์เน็ตและแอปพลิเคชัน (online)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษาด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 เพื่อเป็นต้นแบบและแนวทางสำหรับครูและผู้บริหารโรงเรียนทั่วไปในการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษาด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

2. เพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษาด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ ที่มีต่อการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา

กรอบแนวคิดในการทำวิจัยและขอบเขตการวิจัย

1. กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษาด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ เพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบโดยการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังใช้รูปแบบดังกล่าวกรอบแนวคิดในการทำวิจัย ดังภาพ 1

ตัวแปรต้น (Independent Variables)	ตัวแปรตาม (Dependent Variables)
รูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา ด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11	ทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษาของครูและผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/ผู้ให้ข้อมูล

ประชากร คือ ครูและผู้บริหาร ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จำนวน 44 โรงเรียน เป็นผู้บริหาร 44 คน และครู 1,608 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูและผู้บริหาร ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จาก 44 โรงเรียน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสมัครใจ (voluntary sampling) จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 42 คน และครู จำนวน 66 คน รวม 108 คน

2. ทบทวนวรรณกรรม

2.1 การพัฒนารูปแบบ

2.1.1 ความหมายของรูปแบบ

รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างแสดงถึงกรอบความคิดที่อธิบายลำดับขั้นตอนขององค์ประกอบหรือกิจกรรมในระบบที่สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ รูปแบบจำแนกออกเป็น 3 ความหมาย ดังนี้ (1) แผนภาพหรือภาพร่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่สมบูรณ์เหมือนของจริง รูปแบบในความหมายนี้มักจะเรียกทับศัพท์ในภาษาไทยว่า โมเดล ได้แก่ โมเดลบ้าน โมเดลรถยนต์ โมเดลเสื้อ เป็นต้น (2) แบบแผนความสัมพันธ์ของตัวแปร หรือสมการทางคณิตศาสตร์ที่รู้จักกันในชื่อที่เรียกว่า Mathematical Model (3) แผนภาพที่แสดงถึงองค์ประกอบการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รูปแบบในความหมายนี้ บางทีเรียกกันว่า ภาพย่อส่วนของทฤษฎีหรือแนวคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น รูปแบบการสอน รูปแบบการบริหาร รูปแบบการประเมิน เป็นต้น (รัตนะ บัวสนธ์, 2552)

2.1.2 ความหมายรูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการสอน หมายถึง สภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่จัดไว้อย่างเป็นระเบียบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่าง ๆ โดยมีการจัดกระบวนการหรือขั้นตอนในการเรียนการสอน โดยอาศัยวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ เข้ามาช่วยทำให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ ซึ่งได้รับการพิสูจน์ทดสอบหรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้น ๆ (ทิศนา แคมมณี, 2560)

2.2 การส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรม

2.2.1 ความหมายของทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา

ทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา หมายถึง ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ ความร่วมมือ ในการสร้างนวัตกรรมการศึกษา ได้แก่ นวัตกรรมการสอนของครู นวัตกรรมการบริหารโรงเรียน และนวัตกรรมจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน โดยทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ (1) การคิดสร้างสรรค์ (think creatively) (2) การทำงานร่วมกับบุคคลอื่นอย่างสร้างสรรค์ (work creatively with others) และ (3) การสร้างนวัตกรรมให้เกิดผลสำเร็จ (implement innovation)

ทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา คือ ความสามารถในการใช้ความรู้ (knowledge) จินตนาการ (imagination) ความคิดสร้างสรรค์ (creative thinking) ความร่วมมือ (collaborative) ทำให้เกิดนวัตกรรมที่อาจอยู่ในรูปแบบของความคิด วิธีการ หรือสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ โดยอาจเป็นสิ่งใหม่ทั้งหมดหรือใหม่เพียงบางส่วน และอาจใหม่ในบริบทใดบริบทหนึ่งหรือในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง (วิชัย วงศ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล, 2562)

2.2.2 องค์ประกอบของทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรม

ทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ว่ามีองค์ประกอบหลัก 3 ประการ ได้แก่ (1) การคิดอย่างสร้างสรรค์ (2) การทำงานร่วมกับบุคคลอื่นอย่างสร้างสรรค์ และ (3) การสร้างนวัตกรรมให้เกิดผลสำเร็จ (วิชัย วงศ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล, 2562)

2.2.3 การส่งเสริมการสร้างสรรค์และนวัตกรรม

กระบวนการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

1) การอบรมให้ความรู้ การพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหา และกิจกรรมนาร่องในการสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษา

2) การสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่ผู้สอนใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการกระตุ้นเร้าเรียกร้องความสนใจของผู้เรียนเข้าสู่เรื่องที่จะเรียนรู้ ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้

3) การนำเสนอนวัตกรรมการศึกษา เป็นขั้นตอนสำคัญที่ผู้เรียนได้มีโอกาสนำเสนอผลงาน วิพากษ์วิจารณ์แสดงความคิดเห็น ผลจากการนำเสนอของผู้เรียนเป็นขั้นที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ การรู้จักการยอมรับ การมีเหตุผล การประยุกต์ การนำไปใช้ ทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจ

4) การประเมินผล เป็นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เน้นให้ผู้เรียนรู้จักประเมินผลงานตนเอง

2.3 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพออนไลน์

2.3.1 ความหมายของ PLC

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพหรือ PLC คือ การรวมตัว รวมใจ รวมพลัง ร่วมมือกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษาในโรงเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อปรับปรุงผลการเรียนของนักเรียนหรืองานวิชาการโรงเรียน มองในมุมมองเดียวกัน การมีคุณค่าร่วมและวิสัยทัศน์ร่วมกันไปถึงการเรียนรู้ ร่วมกันและการนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างสร้างสรรค์ร่วมกัน เพื่อการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพสู่มาตรฐานการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นหลัก การพัฒนาวิชาชีพให้เป็น “ครูเพื่อศิษย์” (วิจารณ์ พานิช, 2555)

2.3.2 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในบริบทสถานศึกษา PLC

ในระดับสถานศึกษา หรือ ระดับผู้ประกอบการวิชาชีพ นำเสนอเป็นองค์ประกอบ ของ PLC ที่มาจากข้อมูลที่รวบรวมและวิเคราะห์จากเอกสารทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศนำเสนอ เป็น 5 องค์ประกอบของ PLC ในบริบทสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย วิสัยทัศน์ร่วม ทีมร่วมแรงร่วมใจ ภาวะผู้นำร่วม การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพและชุมชนกัลยาณมิตร (วรลักษณ์ ชูกำเนิด และเอกรินทร์ สังข์ทอง, 2557)

2.3.3 การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกิดขึ้นในโรงเรียนนั้น การปฏิสัมพันธ์ของมวลสมาชิกระหว่างผู้บริหาร กลุ่มครู ศึกษานิเทศน์ และนักการศึกษา ภายใต้การทำงานในบริบทสถานศึกษา การให้คำปรึกษาผ่านระบบออนไลน์ การพัฒนาทักษะ การสร้างสรรค์นวัตกรรมเกิดขึ้นในโรงเรียนจึงช่วยคลี่คลายปัญหาดังกล่าว เพราะทำให้ครูมีโอกาสพูดคุยกับบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญ แต่แน่นอนว่า เหตุการณ์ทำนองนี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อต้องมีการเปลี่ยนด้านโครงสร้างของโรงเรียน ตลอดจนจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของโรงเรียนอีกด้วย โดยกิจกรรมของชุมชนแห่งวิชาชีพในโรงเรียนควรประกอบด้วย (1) วิทยาลัยร่วมกัน (2) ทีมร่วมแรงร่วมใจ (3) ภาวะผู้นำร่วม (4) การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ และ (5) ชุมชนกัลยาณมิตร

2.4 สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

2.4.1 สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หมายถึง สถานการณ์ที่เกิดโรคระบบทางเดินหายใจที่ค้นพบล่าสุดในปี 2019 คือ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด 19 กระทรวงศึกษาธิการได้ให้สถานศึกษาในสังกัดและในกำกับ ปิดเรียนด้วยเหตุพิเศษ พร้อมทั้งให้ส่วนราชการต้นสังกัดกำหนดแนวทางแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน 3 รูปแบบ คือ (1) การเรียนที่โรงเรียน (on-site) (2) การเรียนผ่านทีวี (on-air) และ (3) การเรียนผ่านอินเทอร์เน็ตและแอปพลิเคชัน (online)

2.4.2 แนวทางการออกแบบการเรียนการสอนในช่วงการแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

1) รูปแบบการเรียนการสอน ออกแบบให้สอดคล้องกับความปลอดภัยของพื้นที่ โดยมีการเรียนรู้แบบ on-site ซึ่งจะประเมินสถานการณ์ เพื่อจัดการเรียนการสอนที่โรงเรียนในพื้นที่ที่มีความปลอดภัยสามารถไปโรงเรียนได้ ขณะที่พื้นที่ไม่ปลอดภัยจะมีการเรียนรู้หลักผ่านช่องทางการ on-air หรือการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์จากช่อง DLTV ของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ และมีการเรียนรู้แบบ online เสริมผ่านสื่อดิจิทัลต่าง ๆ

2) นโยบายหลักที่นำมาใช้ คือ เพิ่มเวลาพัก ลดการประเมิน และงดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ไม่จำเป็น โดยเน้นเรียนเฉพาะวิชากลุ่มสาระหลัก เพื่อให้นักเรียนผ่อนคลายลง อย่างไรก็ตามแต่ละโรงเรียนอาจปรับเวลาเรียนชดเชยที่แตกต่างกัน เพื่อให้การเปิดเทอมปีการศึกษาหน้ากลับมาปกติ

3) การเตรียมพร้อมในด้านระบบการเรียนรู้ออนไลน์ โดยมีการทดสอบระบบเพื่อเตรียมความพร้อมให้มากที่สุดก่อนการเปิดเทอมจริง

4) กระทรวงศึกษาธิการจะเป็นผู้สนับสนุนการเรียนการสอนทางไกล ในสัดส่วน 80% เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงการเรียนขั้นพื้นฐานได้ อีก 20% หรือมากกว่า โดยให้ทางโรงเรียนและคุณครูในแต่ละพื้นที่พิจารณาออกแบบตามความเหมาะสม

5) การเรียนผ่านการสอนทางไกลจะใช้โทรทัศน์ในระบบดิจิทัล และ DLTV เป็นหลักซึ่งได้รับการอนุเคราะห์สื่อจากมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยมีดิจิทัลแพลตฟอร์มของกระทรวงศึกษาธิการหรือ DEEP และการเรียนการสอนแบบโต้ตอบออนไลน์เป็นสื่อเสริม

2.5 การเรียนการสอนออนไลน์

การเรียนการสอนออนไลน์ (Online learning) คือ การนำนวัตกรรมทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงวิธีเรียนในรูปแบบเดิมให้เป็นการแบบเรียนใหม่ โดยการเทคโนโลยีเข้ามาช่วยทำการสอน เช่น การเรียนทางไกล การเรียนผ่านเว็บไซต์ การเรียนผ่านระบบ MOOC การเรียนการสอนแบบออนไลน์จะเป็นการเรียนผ่านทางอินเทอร์เน็ต ในรูปแบบของคอมพิวเตอร์ การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีการสร้างการศึกษาที่มีปฏิสัมพันธ์คุณภาพสูง ทำให้สะดวกและเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว ทุกสถานที่ ทุกเวลา ซึ่งเป็นตอบสนองการสร้างการศึกษาตลอดชีวิต

ลักษณะสำคัญของการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online learning)

1) ผู้เรียนเป็นใครก็ได้ อยู่ที่ใดก็ได้ เรียนเวลาก็ได้ เอาตามความสะดวกของผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากโรงเรียนออนไลน์ได้เปิดเว็บไซต์ให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง

2) มีสื่อทุกประเภทที่นำเสนอในเว็บไซต์ ไม่ว่าจะทั้ง ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง VDO ซึ่งจะช่วยกระตุ้นความสนใจ ในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังทำให้เหตุภาพของเนื้อหาต่าง ๆ ง่ายตายมากขึ้น

3) ผู้เรียนสามารถเลือกวิชาเรียนได้ตามความต้องการ

ประโยชน์ของการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online learning)

1) ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน เนื่องจากไม่ได้จำกัดอยู่ในสถานที่เดียวเท่านั้น

2) เกิดเครือข่ายความรู้ โยงใยออกไปไกล

3) เน้นการเรียนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

4) ช่วยลดช่องว่างระหว่างการเรียนรู้ในเมืองกับท้องถิ่น

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1.1 แบบประเมินรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา ด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ค่าเฉลี่ยความสอดคล้อง ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านนวัตกรรมทางการศึกษา จำนวน 5 คน ผลความสอดคล้องพบว่า มีค่าเฉลี่ย 0.96

3.1.2 แบบประเมินทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูและผู้บริหาร ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ผลความสอดคล้องพบว่า มีค่าเฉลี่ย 0.98

3.1.3 แบบประเมินผลงานนวัตกรรมการศึกษา ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ผลความสอดคล้องพบว่า มีค่าเฉลี่ย 1.00

3.1.4 แบบประเมินความพึงพอใจของครูและผู้บริหารที่มีต่อรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์ นวัตกรรมการศึกษา ด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 การศึกษาประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ผลความสอดคล้องพบว่า มีค่าเฉลี่ย 0.99

3.2 การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีรายละเอียดและขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 สังเคราะห์รูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา ด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ที่ได้จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 กำหนดองค์ประกอบและจัดทำร่างรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา ด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์

3.2.3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา ด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ (ฉบับร่าง) ว่ามีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใดและเพื่อรวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน

3.2.4 ปรับปรุงรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา ด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์

3.2.5 สร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือประกอบรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษาด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ ได้แก่ แบบประเมินรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา แบบประเมินทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมของครูและผู้บริหาร แบบประเมินนวัตกรรมการศึกษา และแบบประเมินความพึงพอใจของครูและผู้บริหารที่มีต่อรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษาด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

4. ผลการวิจัย

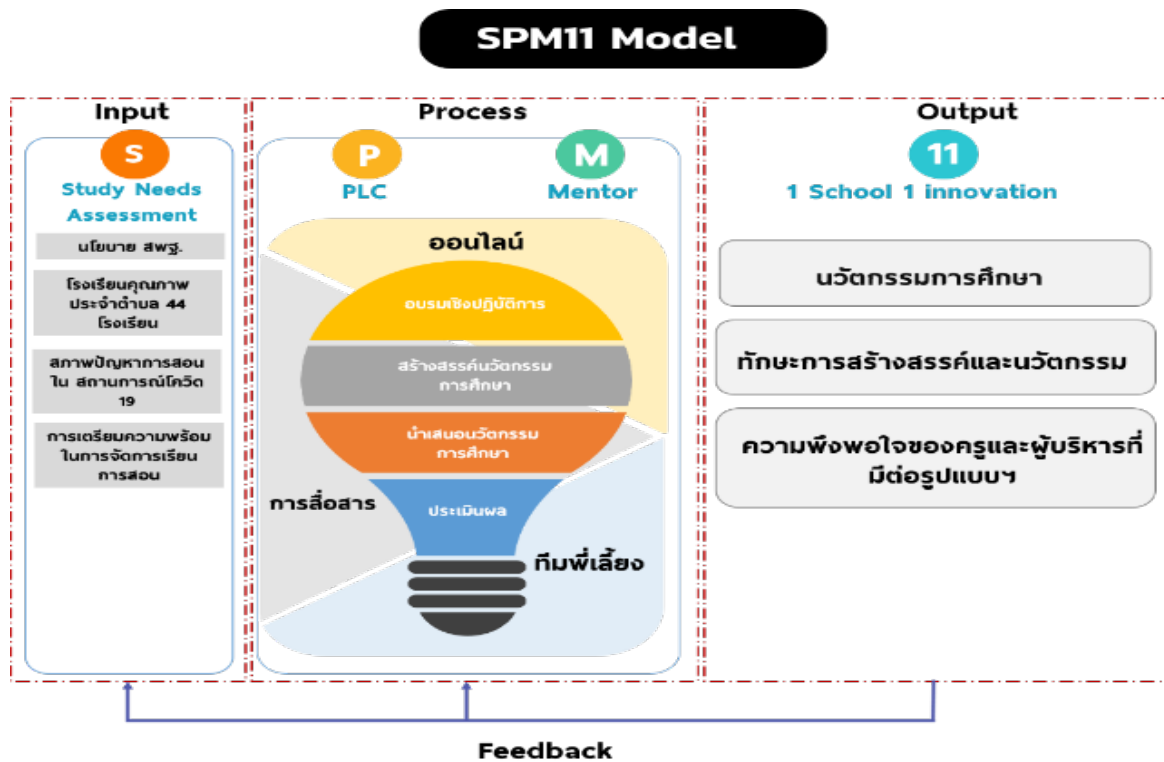
การวิจัยนี้นำเสนอผลการวิจัย เป็น 2 ตอน ดังนี้

4.1 ผลการพัฒนา รูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา ด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ชื่อว่า “SPM11 Model” ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ หลักการของรูปแบบวัตถุประสงค์ของรูปแบบ และองค์ประกอบของรูปแบบ

1) หลักการของรูปแบบ การส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษาด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ เป็นกระบวนการช่วยเหลือ สนับสนุน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างศึกษานิเทศก์ ทีมพี่เลี้ยง กับครูและผู้บริหารของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา และการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน หรือพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ รวมถึงการวิจัยในชั้นเรียนให้บรรลุตามความมุ่งหมายของครูและผู้บริหาร เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาและคุณภาพการเรียนการสอน อันส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ (1) เพื่อให้ครูและผู้บริหารของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา (2) เพื่อให้ครูและผู้บริหารของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 มีทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา และ (3) เพื่อให้ครูและผู้บริหารของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษาและงานวิจัยในชั้นเรียนได้

3) องค์ประกอบของรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษาด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 หรือ เรียกว่า “SPM11 Model” มี 4 องค์ประกอบหลัก ๆ ดังแผนภาพ 2

ภาพ 2 องค์ประกอบของรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรคนวัตกรรมการศึกษาด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 (SPM11 model)

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า (input) มี 3 ปัจจัย ได้แก่ (1) นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2) โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 มีโรงเรียนในโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (3) สภาพปัญหาการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และ (4) การเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน ภาคเรียน 1/2563

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ (process) มี 2 กระบวนการ ได้แก่ (1) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มี 4 ขั้นตอน (1.1) การอบรมให้ความรู้ (PLC1) (1.2) การสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา (PLC2) (1.3) การนำเสนอนวัตกรรมการศึกษา (PLC3) (1.4) การประเมินผล (2) พี่เลี้ยง (Mentoring--M) ได้แก่ (2.1) ระบบบริหารจัดการออนไลน์ เป็นการใช้ Google Classroom (2.2) ทีมพี่เลี้ยง และ (2.3) การสื่อสาร

องค์ประกอบที่ 3 ผลผลิต (output) คือ นวัตกรรมการศึกษา ได้แก่ นวัตกรรมด้านการสอน นวัตกรรมด้านการบริหาร และนวัตกรรมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดให้แต่ละโรงเรียนสมัครได้เพียงประเภทละ 1 นวัตกรรมเท่านั้น โดยได้ผลลัพธ์ ดังนี้ (1) ทักษะการสร้างสรรคนวัตกรรมของครูและผู้บริหาร (2) ผลงานนวัตกรรมการศึกษาของครูและผู้บริหารที่พัฒนาขึ้น และ (3) ความพึงพอใจของครูและผู้บริหารที่มีต่อรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรคนวัตกรรมการศึกษา ด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

องค์ประกอบที่ 4 ผลป้อนกลับ (feedback) เป็นการนำผลการประเมินที่ได้มาพิจารณาเพื่อนำไปปรับปรุงในองค์ประกอบและขั้นตอนต่าง ๆ

4.2 ผลการประเมินรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสร้งสร้งนวัตกรรมการศึกษาด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ประเมินความเหมาะสม ผลการประเมิน แสดงในตาราง 1

ตาราง 1

ผลการประเมินรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสร้งสร้งนวัตกรรมการศึกษา ด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 (SPM11 model)

รายการ	\bar{X}	SD	ความเหมาะสม
1. กรอบแนวคิดที่นำมาใช้ในรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสร้งสร้งนวัตกรรมการศึกษา (SPM11 model)	4.43	0.53	มาก
2. องค์ประกอบของรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสร้งสร้งนวัตกรรมการศึกษา (SPM11 model)	4.57	0.53	มากที่สุด
3. รูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสร้งสร้งนวัตกรรมการศึกษา (SPM11 model) มีความเหมาะสมต่อการส่งเสริมทักษะการสร้างสร้งสร้งนวัตกรรมการศึกษา	4.57	0.53	มากที่สุด
4. การจัดลำดับขั้นตอนและความสัมพันธ์ของรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสร้งสร้งนวัตกรรมการศึกษา (SPM11 model)	4.29	0.49	มาก
5. ความเหมาะสม ขั้นตอนของรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสร้งสร้งนวัตกรรมการศึกษา (SPM11 model)	4.29	0.49	มาก
6. กระบวนการส่งเสริมทักษะการสร้างสร้งสร้งนวัตกรรมการศึกษา (SPM11 model) มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.57	0.53	มากที่สุด
7. รูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสร้งสร้งนวัตกรรมการศึกษา (SPM11 model) ที่พัฒนาขึ้น มีการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการใช้เครื่องมือออนไลน์	3.71	0.49	มาก
8. รูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสร้งสร้งนวัตกรรมการศึกษา (SPM11 model) ที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมกับปัจจุบันและอนาคต	4.29	0.49	มาก
9. เครื่องมือออนไลน์ ที่นำมาใช้ในรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสร้งสร้งนวัตกรรมการศึกษา (SPM11 model) มีความเหมาะสม	4.43	0.53	มาก
10. ภาพรวมของรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสร้งสร้งนวัตกรรมการศึกษา (SPM11 model)	4.71	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.39	0.51	มาก

จากตาราง 1 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสร้งสร้งนวัตกรรมการศึกษาด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ (SPM11 model) ที่พัฒนาขึ้น ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน มีความเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, $SD = 0.51$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มี 4 รายการที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่

(1) ภาพรวมของรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา (SPM11 model) (2) องค์ประกอบของรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา (SPM11 model) (3) รูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา (SPM11 model) มีความเหมาะสมต่อการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา และ (4) กระบวนการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา (SPM11 model) มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

5. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

5.1 รูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา ด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 (SPM11 model) ผู้วิจัยได้ออกแบบตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาพัฒนารูปแบบ ได้แก่ (1) วิธีระบบ (system approach) ที่มีองค์ประกอบที่สัมพันธ์กัน เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ (2) การนำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community--PLC) ที่มีการรวมตัวร่วมมือกันในการช่วยเหลือแนะนำให้กำลังใจกันในการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาของครู ผู้บริหาร โดยมุ่งหวังที่จะพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (3) ระบบช่วยเหลือครู และผู้บริหาร โดยใช้กระบวนการพี่เลี้ยง (Mentoring--M) เพื่อคอยให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือแก่ครูและผู้บริหารในเรื่องการพัฒนานวัตกรรมและการวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ อาจารย์มหาวิทยาลัย และคณะศึกษานิเทศก์ ซึ่งจะทำให้ครูและผู้บริหารไม่รู้สึกโดดเดี่ยว สอดคล้องกับ Petrovska, Sivevska, Popeska, and Runcheva (2018) ที่สรุปว่า กระบวนการให้คำปรึกษาของพี่เลี้ยงสามารถเสริมสร้างสมรรถนะของครูได้ และได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในระบบการศึกษาของสาธารณรัฐมาซิโดเนีย ซึ่งครูมือใหม่ก็มีทัศนคติที่ดีต่อการให้คำปรึกษาและสิ่งนี้มีส่วนช่วยในการพัฒนาวิชาชีพ นอกจากนี้ยังมีสื่อและเทคโนโลยีที่นำมาเป็นช่องทางในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพออนไลน์ และช่องทางการสื่อสาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุมารพร ปานไท้ (2563) ที่พบว่า รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพออนไลน์เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา ทีมและเครือข่ายการวิจัย สื่อเทคโนโลยีที่สนับสนุนกระบวนการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ และความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียน และจากการบูรณาการแนวคิดทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้นและนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา ด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 พบว่า ครูและผู้บริหารมีทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษาเพิ่มขึ้น และมีนวัตกรรมการศึกษาที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

5.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษาด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ภาพรวมของรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา (SPM11 model) มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณารายข้อผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา (SPM11 model) รูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา (SPM11 model) มีความเหมาะสมต่อการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา และกระบวนการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา (SPM11 model) มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากองค์ประกอบของรูปแบบพัฒนามาจาก แนวคิด ทฤษฎีเรื่องวิธีระบบ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ระบบช่วยเหลือครูและสื่อและเทคโนโลยีที่นำมาใช้สามารถพัฒนาทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษาของครูได้อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัสมีร์ห์ อาแด (2561) ที่พบว่า การพัฒนาศักยภาพระหว่างบุคคล มีขั้นตอนสำคัญ

6. ขั้นที่มีลักษณะเป็นวงจร ได้แก่ 1) การตรวจตราปัญหาอย่างรอบด้าน 2) การกำหนดจุดมุ่งเน้นที่ชัดเจน 3) การวางแผนการแก้ปัญหาพร้อมกัน 4) การปฏิบัติตามแผนที่กำหนด 5) การสังเกตผล 6) การร่วมกันสะท้อนผลและปรับปรุงแก้ไข

6. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

6.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้เป็นตัวแบบสำหรับเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

2) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถส่งเสริมและพัฒนากระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการพัฒนานวัตกรรมของครูและบุคลากรทางการศึกษา

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรนำรูปแบบของ SPM11 Model ไปใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้แก่ทุกโรงเรียนในสังกัด เพื่อส่งเสริมทักษะการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาในโรงเรียนอย่างยั่งยืน

2) ควรวิจัยและพัฒนาหลักสูตรด้วยการนำรูปแบบของ SPM11 Model มาใช้ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

6.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีรูปแบบการส่งเสริมทักษะการสร้างสรณ์นวัตกรรมการศึกษาด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

2) ครูและผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล มีทักษะการสร้างสรณ์นวัตกรรมการศึกษา ด้วยกระบวนการ PLC ผ่านระบบออนไลน์ และสามารถพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ครูและผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล มีนวัตกรรมการศึกษาที่เป็นแบบอย่าง ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้

7. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. ค้นเมื่อ 18 สิงหาคม 2563, จาก http://lib.edu.chula.ac.th/FILEROOM/CBCU_PAMPHELT/DRAWER01/GENERAL/DATA0000/00000218.PDF
- กัสมัสส์ อาด. (2561). *การพัฒนาารูปแบบชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบร่วมมือร่วมพลังในโรงเรียนประถมศึกษา*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา, คณะศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาวิจัย วัฒนและสถิติการศึกษา.
- ทีศนา แชมมณี. (2560). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตน์ บัสนธ. (2552). *การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา*. กรุงเทพฯ: คำสมัย.
- วรลักษณ์ ชูกำเนิด และเอกรินทร์ สังข์ทอง (2557). โรงเรียนแห่งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูที่เน้นผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ. *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 25(1), 93-102.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. (2562). *การพัฒนาทักษะสร้างสรรค่นวัตกรรม*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- อุมาพร ปานโก้. (2563) *การพัฒนาารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพออนไลน์เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, คณะครุศาสตร์, สาขาสาขาวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา.
- Petrovska, S., Sivevska, D., Popeska, B., & Runcheva, J. (2018). Mentoring in teaching profession. *International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education*, 6(2), 47-56.